

Boekverslag Scholieren.com

Het lelietheater door Lulu Wang

anoniem

Zakelijke gegevens

Auteur: Lulu Wang.

Titel: Het Lelietheater, Vassallucci, Amsterdam, 1997, 495 blz.

Genre: roman

Eerste reactie

Ik heb dit boek gekozen omdat ik van verschillende vriendinnen had gehoord dat dit een heel mooi boek was.

Nadat ik het werk heb gelezen ben ik het daar wel mee eens. Je leert veel dingen over China in de tijd dat Mao de macht had en het is gewoon een mooi verhaal.

Win

een weekend Breda met 3 vrienden en...

ontdek de leukste studentenstad van het zuiden!

KLIK HIER →

OPEN DAG 7 november a.s.

Aangeboden door: internationaal hoger onderwijs Breda

een weekend Breda met 3 vrienden en...
Ontdek de leukste stad van het zuiden!
OPEN DAG 7 november a.s.

Aangeboden door:
NHTV Internationaal
hoger onderwijs
Breda

scholieren
.com

Verdieping

Het boek is niet chronologisch geschreven. Achtereen volgens komen de jaartallen: 1972, 1971, 1973, 1974 aan bod.

In het eerste deel komt Lian met haar moeder in een strafkamp voor intellectuelen terecht. Lian zat eerst in een kinderopvangcentrum, maar omdat ze een huidziekte heeft mag ze met haar moeder mee naar het kamp. Lian vindt het wel fijn dat ze uit het nare opvangcentrum weg mag en weer bij haar moeder mag zijn. Eenmaal in het kamp hoeft Lian niet te werken zoals alle anderen. Ze is ook het enige kind in het kamp. De intellectuelen in het kamp moeten wel werken om zo proletarisch bewustzijn te kweken. Af en toe mogen de mensen uit het strafkamp een weekend naar huis. Tijdens zo'n verlofweekend komt Kim, de beste vriendin van Lian, naar haar toe om haar een medicijn tegen haar huidziekte te geven. Ze offert hiervoor hun grootste bron van leven, namelijk de kip, op voor Lian.

In het strafkamp zitten de beste leraren van heel China. Omdat Lian ook les moet krijgen, mogen verschillende leraren een uurtje minder werken voor haar. Een van Lians leraren is Qin, een professor in de geschiedenis. Lian heeft op haar gewone school alleen nog maar geschiedenis gehad op de manier waarop de regering het voorschreef. Dat was niet geschietgetrouw, maar alleen maar om Mao en zijn visie op te hemelen. Qin vertelt haar echter het ware verhaal van de geschiedenis van China. Hierdoor krijgt Lian een hele andere kijk op haar land en zijn regering. Het is wel strafbaar wat Qin doet en daarom moeten ze het heel voorzichtig doen. Als Qin een baan in de molen krijgt aangeboden, neemt hij die aan. Lian gaat daar dan ook een paar uur per dag werken en zo krijgt ze onder het werken les in geschiedenis. Het lawaai van de molen overstemt nu het geluid van de les en bovendien krijgen de mensen die bij de molen werken beter te eten dan de anderen. Lian is erg onder de indruk van haar geschiedenislessen en wil ze graag ergens kwijt. Omdat iedereen moet werken en haar geschiedenisvisie anders was dan de voorgeschreven geschiedenis kon ze het niet aan iemand anders vertellen. Ze gaat colleges geven bij een vijver achter de barakken. Daar kan niemand haar horen, alleen de vissen, kikkers en andere dieren. Het wordt haar favoriete plek en ze noemt het 'het Lelietheater'. Ze nodigt ook Qin uit om daar een aantal keer naar haar te komen luisteren. Later leert ze 'Kannibaal' kennen hij is een boeddhistische monnik. Ze hecht zich erg aan hem en neemt hem ook een aantal keer mee naar het lelietheater. Aan het einde van het eerste deel wordt de moeder van Lian vrij gelaten uit het kamp en gaan ze weer terug naar huis.

Het tweede deel is van voor de kamptijd. Lian zit op school. Ze komt uit de eerste

kaste, dat is de hoogste, en ze zit bij allemaal verschillende mensen uit verschillende kasten in de klas. Lian voelt zich niet helemaal thuis bij de mensen uit haar kaste. Ze wil graag vriendschap sluit met Kim, een meisje uit de derde kaste dat erg gepest wordt door de anderen. Kim vertrouwt Lian alleen helemaal niet en rent iedere keer weg als Lian toenadering zoekt. Lian wil Kim helpen om gekozen te worden tot Leerling van de Drie Deugden. De deugden zijn: proletarische gedachten koesteren, hoge cijfers halen en goede sportprestaties leveren. Over de proletarische gedachten hoeft Lian zich niet druk te maken voor Kim. Als dochter van een boerenarbeider koestert Kim namelijk automatisch proletarische gedachten. Aan de goede cijfers en sportprestaties daarentegen moest nog gewerkt worden. Door een list van Lian komen de twee meisjes in contact en voortaan gaan ze iedere morgen oefenen met hardlopen. Kim blijkt en hele goede conditie te hebben. Ook gaat Lian Kim helpen bij haar huiswerk om zo haar schoolprestaties te verbeteren. Als het net een beetje goed gaat wordt de moeder van Lian naar een strafkamp gestuurd en moet Lian naar een opvangcentrum. Ze moet dus van school af en zal Kim een hele tijd niet meer zien. In het opvangcentrum krijgt Lian een allemaal witte vlekken op haar huid. Omdat niemand gelooft dat het ernstig is gaat Lian alleen naar het ziekenhuis. Daar blijkt dat ze een ernstige huidziekte heeft, vitiligo.

In het derde deel is Lian weer thuis en zit ze weer op haar oude school. Lian merkt dat ze op school erg achter loopt. In het kamp hebben de leraren haar hele andere dingen geleerd dan die ze op school moet weten. Kim en Lian gaan weer samen trainen en huiswerk maken. Als de Herfstspelen beginnen doet Kim mee met de 1500 meter hardlopen. Dat is het favoriete onderdeel en de hele school komt kijken. Kim wint de race en verbreekt zelfs het record van de school. Lian verwacht dat Kim nu net als alle voorgaande winnaars benijd zal worden en niet meer gepest. Maar dit valt tegen, Kim wordt nog net zo hard gepest als altijd. Het is een hele teleurstelling voor de twee meisjes, maar ze gaan door met het huiswerk maken. De hele klas moet voor een stage gaan werken op het platteland. Kim doet dit het beste en krijgt dus ook het hoogste cijfer, maar ook dit betekent geen verandering in gedrag van de anderen tegenover Kim. Ze is en blijft de verdoemde derde-kaster die door iedereen genegeerd, vernederd en geijnd moet worden.

In het vierde deel komt de vader van Lian weer thuis. Hij heeft gewerkt in de woestijn en is dokter. Hij krijgt twee kaartjes voor het Nieuwjaarsgala. Dit is een feest voor alleen de allerchicste mensen. De ouders van Lian willen er niet heen, dus gaan Kim en Lian samen. Kim kijkt haar ogen uit en geniet van alle weelde. Lian hoort later dat Kannibaal op sterven ligt in het ziekenhuis. Ze was nog een keer naar hem toe geweest nadat ze uit het kamp was gekomen, maar de band tussen de twee was verstoord. Daarna was ze hem nooit meer komen opzoeken,

maar nu ging ze toch naar het ziekenhuis. Daar neemt ze afscheid van hem. Als de cijferuitslag van school komt blijkt dat hun harde werken zijn vruchten afgeworpen heeft. Kim heeft allemaal goede cijfers gehaald. Alsnog wordt Kim uitgelachen door haar medeleerlingen en de volgende dag verschijnt ze niet op school. Kim wil geld verdienen met het verzamelen van ijzer op het fabrieksterrein. Lian komt haar na schooltijd helpen en omdat ze zo veel sneller werken komt Kim weer naar school. Als Kim eindelijk genoeg geld bij elkaar heeft verdiend om ook eens een leuke jas van de nieuwste mode te kopen gaat ze dat doen. Vol trots komt ze de volgende dag op school. Iedereen lacht haar uit, want haar grote trots blijkt een ordinaire regenjas te zijn. Er komt een nieuwe politieke campagne op school waar alle leraren onder leiden. Er wordt geen les meer gegeven, de leerlingen mogen alleen nog maar bekritiseringartikelen schrijven over hun leraren. Kim komt niet meer naar school. Ze heeft zich aangesloten bij een straat bende en door haar ingenieuze ideeën heeft ze zich opgewerkt tot leidster van de groep. Kim wil Lian nooit meer zien. Na een tijdje komt Kim weer op school. Nu ze bij de bende zit heeft ze genoeg geld en ze loopt dan ook in de laatste mode. Niemand durft haar meer te pesten. In de herfstvakantie gaan ze op schoolkamp naar Miru, een klein eilandje. Kim gaat ook mee en ze moet slapen in het schoonmaakhok. Er gebeuren allerlei rare dingen op het eiland. De stroom valt af en toe uit, de boot, het enige verbindingsmiddel met het vaste land, is opeens stuk en ook de roeiboten zijn verdwenen. De dieseltank is ook opeens leeg en Lian denkt dat ze weet wie dit allemaal op haar geweten heeft, Kim. Het water en het voedsel beginnen op te raken en Lian besluit haar vermoeden te vertellen aan de directeur. Kim voelde dit echter al aan en heeft zich op tijd uit de voeten gemaakt. Ze verschuilt zich ergens in het bos. Op een nacht gaat Lian haar opzoeken en instinctief komen ze elkaar tegen. Kim is vastbesloten wraak te nemen op haar klasgenoten en zelfs Lian kan haar daar niet vanaf brengen. Alleen Lian wil ze nog wel helpen, maar dan door haar ter plekke dood te steken zodat ze niet de verschrikking hoeft mee te maken die Kim in petto heeft. Kim wil het gebouw waarin iedereen slaapt 's morgens vroeg in de brand steken met de olie uit de dieseltank die ze nog heeft. Lian rent weg en zorgt ervoor dat iedereen de nacht doorbrengt op het strand. De volgende morgen komt er een boot aan met een aantal soldaten erin. Lian wil niet vertellen waar Kim zich schuil houdt, maar ze hebben al een vermoeden. Net als Lian besluit dat het toch maar beter is om de soldaten naar Kim te leiden hoort ze dat de soldaten de plek waar Kim zich verschuilde opblazen. Er blijft niets van de plek over.

Het boek is geschreven vanuit het oogpunt van Lian. Je weet alleen haar gedachten en gevoelens. Een persoonlijk perspectief dus. De schrijfster heeft geprobeerd de twee verschillende schrijfstijlen van het Nederlands en het Chinees met elkaar te vermengen. Dit kan je ook goed zien aan de verschillende Chinese

woorden en uitdrukkingen die worden gebruikt.

Het verhaal speelt zich af in China, voornamelijk in Peking, tijdens de Culturele revolutie. Mao was aan de macht en het hele leven in China werd daardoor beïnvloed. De belangrijkste plaatsen uit het boek zijn: de modderbuurt waar Kim woont, het appartement van Lian, de school, het strafkamp, het Lelietheater en het opvangcentrum. Hier speelt het grootste deel van het boek zich af. De tijd zijn de jaren 1971 tot en met 1974. Het verhaal wordt niet chronologisch verteld (zie hierboven).

De verhaalfiguren

De hoofdpersoon van het boek is Lian. Lian is een meisje van ongeveer twaalf jaar uit de eerste kaste. Ze denkt vaak over allerlei dingen na en wil graag Kim helpen om van haar pesters af te komen. Ze krijgt een huidziekte, waardoor ze naar het strafkamp gaat. Daar wordt ze gevormd door haar leraren die haar een hele andere kijk op de revolutie en de wereld in het algemeen geven.

Kim is ook een belangrijke figuur in het boek. Ze is een gesloten meisje en je krijgt moeilijk hoogte van haar. Ze is een derde-kaster en wordt in de klas altijd gepest. Ze laat het allemaal over zich heen komen, maar je merkt dat ze het toch ontzettend vervelend vindt. Ze werkt namelijk altijd mee aan de plannetjes van Lian om haar van het pesten af het helpen en ze is ontzettend trots als zij ook een keer een echte polyester jas heeft.

Het thema van het boek is volgens mij het leven tijdens de Culturele revolutie. Het boek wil laten zien hoe het was om in die tijd te leven als jong meisje. Ook de vriendschap tussen Kim en Lian speelt een belangrijke rol. Het laat de tegenstellingen in het regime goed zien. Bijvoorbeeld dat ook al zegt Mao dat de boeren de meest aanzien hebben, toch wordt Kim gepest en Lian niet. Het is dus een beetje een vreemde vriendschap tussen Kim en Lian: bijna onmogelijk. Door de ouders van de beide meisjes wordt de vriendschap wel aanvaard hoewel dat niet meteen zo is. Maar toch zijn er veel tegenstellingen tussen de twee. Lian hoeft zich nergens druk over te maken, terwijl Kim meestal thuis in de kou zit omdat het te duur is om de kachel aan te doen.

Het boek is voor het eerst uitgebracht in 1997, nog niet zo lang geleden dus. De schrijfster is Lulu Wang, ze is geboren in 1960 in Peking en in 1985 is ze naar Nederland geëmigreerd. Ze schrijft over de ellende van de Culturele revolutie, dat is niet kenmerkend voor deze tijd. Zeker in Nederland komt het niet vaak voor dat iemand daar over schrijft, maar zij komt natuurlijk oorspronkelijk uit China dus voor haar ligt het veel meer voor de hand. Het boek is wel wereldwijd verkocht dus het beschrijft blijkbaar wel iets waar de mensen graag wat over willen weten.

Beoordeling

Ik vond het boek heel indrukwekkend. Ik wist nog maar weinig af van de Chinese Culturele revolutie en Mao. Omdat het gaat over meisjes van ongeveer mijn leeftijd voel je je heel betrokken bij Lian en Kim.

Ik dacht dat het heel storend zou zijn dat het verhaal niet chronologisch wordt verteld, maar dat viel erg mee. Het gaf juist iets extra's aan het verhaal.

Het leuke aan het boek is dat je veel leert over de Chinese samenleving in de jaren zeventig. Ik wist daar nog niet zo veel van af en het is boeiend om te zien dat dat zo veel verschilt van hoe wij hier in Nederland leven. Toch hebben de meisjes in het boek ook een paar problemen die sterk overeen komen met meisjes in Nederland. Zoals Lian die met verbazing en soms ook afschuw kijkt naar de veranderingen aan haar lichaam. Een groot verschil is het kaste-systeem, in Nederland is dit al heel lang geleden afgeschaft, terwijl het daar nog zo'n grote invloed had. Het is bijna niet voor te stellen in onze cultuur dat toegestaan wordt dat leraren de ene leerlingen voortrekken omdat ze uit een hogere kaste komen. Ik vind het heel opvallend dat het kaste-systeem ook in alles was doorgevoerd. De mensen van dezelfde kaste gaan alleen maar met elkaar om. De tegenstellingen zijn ook zo groot: Lians ouders worden uitgenodigd voor een gala waar alles in overvloed is, terwijl de ouders van Kim al blij zijn als ze genoeg te eten hebben. Het taalgebruik in het boek is heel makkelijk te begrijpen. Ik vind het leuk dat ook heel veel Chinese uitdrukkingen en woorden tussen zitten, want daardoor krijg je toch meer sfeer in het boek.

Ik vind het een heel goed boek en ik zou het iedereen aanraden om te lezen. Laat je niet afschrikken door de dikte, want het verhaal sleept je zo mee en dan vind je het jammer als het boek uit is.